Žatecký zpravodaj

Žatec
královské
město Žatec
www.mesto-zatec.cz

2. září / číslo 9 / ročník 2021

Z obsahu

Zvláštní příloha k 600. výročí vítězství husitů nad křižáky u Žatce

strany I - VIII

Kotlíkové dotace počtvrté 2

Florbalisté hledají mladé hráče 8

Žatecká Dočesná jinak opět nahradila tradiční chmelařské slavnosti, které se nemohly uskutečnit kvůli covidovým opatřením. Dobrá nálada při městských akcích nechyběla, jak ukazuje záběr z Chmelařského dvorku ve Chmelařském muzeu. ***Foto: Tomáš Kassal***

Chmelaři čekají průměrný rok, lepší než loni

Letošní sklizeň chmele začala po 20. srpnu a potrvá zhruba měsíc. Pěstitelé předběžně očekávají průměrnou úrodu, ale mohla by být lepší než loni.

Informace o sklizni zazněly v polovině srpna na tradičním Chmelařském dni na Stekníku, kam se každý rok sjíždějí pěstitelé v srpnu před sklizní. Chmel se letos pěstuje na zhruba 5 tisících hektarech a podmínky pro jeho pěstování byly velmi slušné. „Je náročný na vodu, tu letos dostal. Vyhnuly se nám výkyvy teplot, kde je jednou 31, pak 18°C, což chmelu škodí a to se nám letos nestalo," řekl předseda Svazu pěstitelů chmele ČR Luboš Hejda.

Počasí přesto chmelaře zlobilo, když krupobití poničilo v červnu a červenci dohromady asi 1000 hektarů chmelnic. „Sklizeň by mohla být dobrá, ale musíme odečíst tisíc hektarů, které jsou poškozené. Takže čekám obvyklou sklizeň, byli bychom rádi, kdyby byla o něco lepší než loni," dodal Luboš Hejda s tím, že loni čeští pěstitelé sklidili necelých šest tisíc tun usušeného chmele.

Zatímco vody letos dostal chmel dost, což v posledních letech nebývalo pravidlem, větší potíže měli pěstitelé se škůdci, třeba houbami či mšicemi. Bojovat s nimi museli postřiky, což zvýšilo náklady na pěstování. „Trochu nás mrzí situace mezi lidmi, kdy si myslí, že všechno, co se použije na léčení rostlin, tak jsou jedy. Není to pravda. Technologie je na tak vyspělé úrovni, že se látek používá velmi malé množství. Ale aplikuje se účinně. Což ale stojí peníze a prodražuje to náklady na pěstování," vysvětlil L. Hejda.

Ze zmíněných pěti tisíc hektarů chmele tvoří tři čtvrtiny aromatická a typická česká odrůda Žatecký poloraný červeňák na 4 199 hektarech. Vedle něj vzrostly výměry dalších odrůd, jako jsou Premiant či Sládek. Zcela nových chmelnic se letos vysadilo 280 hektarů, o něco více než loni. **Tomáš Kassal**

První práce pro přípravu parkoviště už byly zahájeny

Výkopové práce zahájily v Pekárenské ulici budování parkoviště, jež vznikne i v navazující ulici Stavbařů.

Současné práce souvisejí s přeložkou elektrického vedení, což je investice společnosti ČEZ. Na ni naváže samotné budování parkoviště pro stovku aut, což bude investice města. Během podzimu má být vybrán zhotovitel. Samotná stavba má probíhat v prvním pololetí příštího roku. **(red)**

Příští číslo **Žateckého zpravodaje** vyjde **7. října**. **Příjem inzerce do 30. 9.**
Kontakt: e-mail: zpravodaj @mesto-zatec.cz, tel.: 415 736 156. **Osobní kontakt**: Úterý 9 - 11 hodin, Turistické informační centrum Žatec, nám. Svobody 149.
Odběrná místa: Městský úřad, Městská knihovna, Domov pro seniory, poliklinika, Restaurace U Orloje, Galerie Sladovna, Kaufland, samoobsluha nám. Poperinge, JIP Pražská, Samoobsluha Zlatý chmel, Norma, Lékárna Na náměstí, Cukrárna Obránců míru, Městské divadlo, Kavárna S duší, autobusové nádraží, vlakové nádraží, zahradnictví Cinke.

Zastupitelstvo Žatec

Jednání zastupitelstva města se koná 9. září 2021 od 17.30 hodin na radnici.

Transfúzní odběrové centrum obnovilo provoz

Po delší přestávce, na níž měla velký podíl koronavirová pandemie, se v úterý 24. obnovil provoz Transfúzního odběrového centra Žatec, jež funguje na poliklinice.

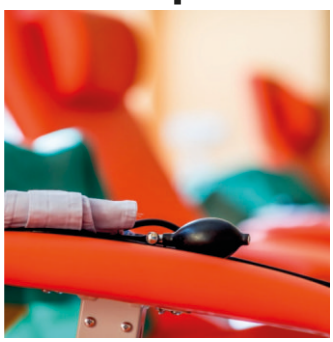

Otevřené je opět každé úterý a čtvrtek, a to v době od 7 do 8.30 hodin. Do konce září bude fungovat ve zkušebním provozu pouze pro zvané dárce. Od října bude odběrové centrum, jež provozuje Nemocnice Kadaň, otevřené bez omezení.

„Důvodem pro omezení provozu TOC Žatec byla vytíženost odběrových sester na covidových odděleních a především bezpečnost dárců krve. Odběrové sestry TOC Kadaň na rozdíl od odběrových sester v Žatci nepečovaly o infekční pacienty," vysvětlil ředitel Nemocnice Kadaň Petr Hossner.

Transfúzní služba Kadaň eviduje celkem 5,5 tisíce dárců krve, z nichž jsou tři tisíce aktivních, tedy přišli darovat krev aspoň jednou za poslední dva roky. Ze Žatce je dvanáct set registrovaných dárců, z toho polovina aktivních. **(tka)**

Do škol začalo nově chodit 219 prvňáčků

Dohromady 219 dětí do prvních tříd a celkem 188 nových dětí do mateřských škol začíná od září chodit do základních a mateřských škol v Žatci.

Počty dětí jsou srovnatelné s těmi, které chodily do městských škol v minulých letech. Kapacita pěti základních a šesti mateřských škol je pro všechny zájemce dostatečná.

Nejvíce prvňáčků začíná chodit do ZŠ Komenského alej, kam míří 58 nových dětí. Podle počtu dětí v prvních třídách následují ZŠ Petra Bezruče (55), ZŠ Jižní (52), ZŠ a MŠ Dvořákova (30) a ZŠ náměstí 28. října (24).

Z mateřských škol nově bude chodit nejvíc dětí do MŠ U Jezu, a to 59. Dále následují MŠ Bratří Čapků (42), MŠ Otakara Březiny (29), MŠ Fügnerova (28), MŠ Speciální (16) a MŠ Studentská (14). **(kas)**

Město Žatec a Letci Žatec, z. s.
Vás srdečně zvou na
vzpomínkový akt
u příležitosti
8. výročí slavnostního odhalení
Památníku hrdinů – letců z Ústeckého kraje

Vzpomínkový akt
se uskuteční
15. září 2021
od 15:00 hod. v Žatci v Podměstí

Architektonická mapa Žatce

Jedinečný průvodce po žatecké architektuře v podobě tištěné skládací mapy, která přehledně představuje známé i pozapomenuté stavební památky, vznikl zásluhou spolku A dál?

Realizaci architektonické mapy města Žatce si odhlasovala veřejnost v historicky prvním participativním rozpočtu. Mapa bude pokřtěna 4. září ve 13 hodin v podloubí žateckého infocentra na nám. Svobody. **(r)**

Další možnost pro občany města získat Kotlíkovou dotaci

Čtvrtá výzva Kotlíkových dotací odstartuje v září, o příspěvek na výměnu kotle mohou opět žádat i občané Žatce a jeho místních částí.

Od **6. září 2021 v 10:00 hodin** bude zahájen příjem elektronických žádostí o finanční podporu pro výměnu kotle u rodinných domů (s maximálním počtem třech bytových jednotek), který je dosud vytápěn převážně **kotlem na tuhá paliva s ručním přikládáním 1. nebo 2. emisní třídy**.

Informace o nově vyhlášené výzvě k finanční podpoře včetně podmínek naleznete na webu Ústeckého kraje. **(red)**

Na Vaše dotazy se obracejte přímo na poskytovatele podpory:

Ing. Tomáš Vaněk 475 657 511	vanek.t@kr-ustecky.cz
Ing. Michaela Bartošová 475 657 279	bartosova.m@kr-ustecky.cz
Ing. Darja Boudníková 475 657 986	boudnikova.d@kr-ustecky.cz
Ing. Nela Brzobohatá 475 657 368	brzobohata.n@kr-ustecky.cz
Bc. Eva Feltlová 475 657 392	feltlova.e@kr-ustecky.cz
Bc. Alena Franceová 475 657 354	franceova.a@kr-ustecky.cz
František Minárik 475 657 363	minarik.f@kr-ustecky.cz
Bc. Kateřina Řádová 475 657 514	radova.k@kr-ustecky.cz

Přípravy přírodovědného centra v Žatci zdárně pokračují

Přírodovědné centrum v Žatci se pomalu a zdárně připravuje ke svému otevření.

Začátkem září 2021 začnou probíhat stavební úpravy v historické budově Zemědělské školy v Žatci, aby do konce tohoto roku bylo možno nainstalovat i unikátní technologie – projekci *Věda na kouli* a *Digitárium*. Zejména projekce *Věda na kouli* bude unikátní nejen v celém kraji, ale i v rámci České republiky.

„Projekce *Věda na kouli* nám umožní zobrazit planetu Zemi ve dne i v noci, zobrazit globální oteplování za pomoci reálných dat sesbíraných z kosmických družic," prozradil otec myšlenky přírodovědného centra a žatecký radní Pavel Pintr.

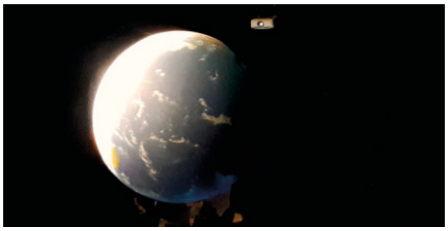

Projekce *Digitária* nabídne divákovi zase odlišný zážitek. Návštěvník bude v digitáriu přímo součástí projekce. „Reálná digitální projekce umožní divákovi cestovat napříč vesmírem až na samotnou hranici viditelného vesmíru, prolétnout kolem černé díry nebo skrze prstence Saturna," vyzdvihuje možnosti digitária Pavel Pintr. Připomeňme, že součástí přírodovědného centra budou i science přednášky pro žáky a studenty základních a středních škol, semináře pro učitele a další zajímavé akce pro širokou veřejnost.

Přírodovědné centrum se tak pomalu probouzí k životu, na přelomu září a října chce spustit zájmové kroužky pro děti a studenty. „Také hledáme lektory z řad veřejnosti. Pokud Vás některá témata zajímají a máte odborné znalosti, chcete se naučit s jedinečnou technologií, určitě nás kontaktujte a třeba se stanete naším lektorem!" obrací se otec přírodovědného centra na širokou veřejnost. **(red)**

Dobrovolní hasiči mají techniku, která umožňuje zásahy i za extrémního sucha

Žatečtí dobrovolní hasiči mají díky evropské dotaci technické vybavení pro zásahy i v době mimořádného sucha. Technika jim umožňuje čerpat vodu až z hloubky 20 metrů.

Projekt „Vybavení JSDH Žatec technickými prostředky pro výkon činností spojených s extrémním suchem" řeší vybavení jednotky Sboru dobrovolných hasičů Žatec pro řešení mimořádných událostí vzniklých z extrémního sucha, spojených s nedostatkem vody.

Konkrétně se jedná o vytvoření nezávislého čerpacího stanoviště se sací hloubkou až dvacet metrů a dodávkou až 1600 litrů minutově, navíc s možností provozu i v nočních hodinách.

Sestava je složena z elektrocentrály s příslušenstvím, elektrického čerpadla s příslušenstvím a osvětlovacího balonu na stativu.

Díky realizaci projektu bude jednotka schopna řešit krizové situace spojené s extrémním suchem, jako např. požáry lesních a polních porostů. Zároveň dojde ke zvýšení akceschopnosti jednotky. Nově pořízené technické prostředky se vyznačují vysokou kvalitou, špičkovými technickými parametry a vlastnostmi, které zajistí schopnost jednotky reagovat na vzniklé situace a odstraňovat důsledky vzniklé v souvislosti se suchem s maximálním efektem.

Projekt "Vybavení JSDH Žatec technickými prostředky pro výkon činností spojených s extrémním suchem" je spolufinancován Evropskou unií. **(pš)**

Žatec a krajina žateckého chmele

Jak se sklízelo před sto lety? Za věrtel chmele byla mzda 20 haléřů

Nastává doba sklizně chmele. Mnozí Žatečané velmi dobře znají, co obnáší práce na chmelnicích a řada dalších má vzpomínky na brigády ze studentských let. Jak ale vypadala sklizeň chmele před sto lety?

Sklizeň chmele, dnes již více mechanizovaná, stále vyžaduje velký podíl lidské ruční práce. Před sto lety byla potřeba zapojení lidských rukou samozřejmě mnohem vyšší. Pěstitelé chmele nemohli z vlastních zdrojů zajistit takový počet česáčů, proto najímali sezónní dělníky. Byly jich tisíce, co na konci srpna přijížděli na Žatecko, je doloženo, že leckdy vyráželi nejen rodiny ale i celé vesnice, na nádražích byly vypravovány zvláštní vagóny pro česače chmele, protože běžné vlaky by jejich kapacitu nepokryly.

Dělníci byli ubytováni na statcích, jejichž majitelé pěstovali chmel, většinou měli vyhrazené místo v čeledních či stodolách. Kromě přístřeší se ke mzdě za česání chmele přidávala také strava, což byly brambory a mléko. Mzda byla vždy předmětem vyjednávání, velkou roli v ní hráli zprostředkovatelé, kteří organizovali skupiny a vyjednávali se správci statků. Mzda se pohybovala okolo dvaceti haléřů za čtvrthektolitr (věrtel) načesaného chmele. Za každý odevzdaný věrtel chmele obdržel česáč chmelovou známku.

Chmelové známky byly na konci sklizně, někdy i během ní, vyměněny za peníze. Znalý a šikovný česáč dokázal načesat až 35 – 40 věrtelů denně. Sklizeň trvala až čtyři týdny, česalo se od brzkého rána, bez polední přestávky až do šesti do večera.

Sklizeň chmele na počátku 20. století barvivě popisuje reportáž Egona Ervina Kische (1885 – 1948) s názvem NA CHMEL NA ŽATECKO, reportáž byla publikována v knize Pražská dobrodružství vydané v Praze roku 1958.

Tato publikace bohužel není ve fondu místní knihovny, proto jsme se rozhodli zprostředkovat vám možnost přečíst si zážitky reportéra, který před sto lety pronikl v přestrojení mezi skupinu česáčů na Žatecku. Jeho fejeton naleznete na novém webu Žatec a krajina žateckého chmele, v sekci Novinky.

Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci spravuje největší sbírku chmelových známek v Evropě, sbírka (na snímku) je zpřístupněna veřejnosti od roku 2002. **Olga Bukovičová**

Je ve vašem okolí poškozený chodník nebo vozovka? Víte o poškozené lavičce, odpadkovém koši apod.?

Oznamujte, prosím, závady i další podněty ke zlepšení přes telefon 415 736 111 **nebo** aplikaci Mobilní rozhlas v chytrém telefonu **nebo** na: epodatelna@mesto-zatec.cz; mesto-zatec.mobilnirozhlas.cz/podnety-a-zavady

Nesvítí lampa ve vaší ulici?

Volejte správce veřejného osvětlení, p. Schneider 606 740 595, 415 749 856.

Víte o černé skládce?

Pište na e-mail: nahlas.skladku@tsmzatec.cz

Dluhová poradna Žatec: Exekutor u vás doma

DLUŽÍM. Co s tím?

Dotaz: **Dnes mě kontaktoval exekutor, že mi přijde domů zabavit věci. Nevím, jak to funguje, čeho se obávat, co mám dělat!**

Odpověď: Zabavování vašich věcí neboli mobiliární exekuce je až poslední z možností exekutora, jak vymoci pohledávku věřitele. Je třeba si položit otázku, jak jste dluh do dnešní doby řešil. Nejde o otázku několika dní, jde o otázku měsíců. Z výše uvedeného vyplývá, že váš dluh jste nesplácel, neřešil možnost splátek a hlavně nekomunikoval s exekutorem.

Do vašeho bytu, tedy místa, kde se zdržujete, exekutor má právo vstoupit a to i bez vaší přítomnosti. Exekutor v rámci mobiliární exekuce provede soupis všech movitých věcí, věci označí, a soupis vám předá. Zabavené věci je oprávněn odvézt do skladu a zpeněžit. Z faktického jednání je pořizován audio, případně i video záznam. Exekutor má taxativně stanovený okruh věcí, které nesmí sepsat a zpeněžit. Jde o tyto věci: běžné oděvní součásti, včetně prádla a obuvi, obvyklé vybavení domácnosti, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, jedna lednička a jedna pračka na domácnost, sporák, vařič, vytápěcí těleso, palivo, přikrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti, studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky, snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se dlužníka nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze záznamy přenést na jiný nosič, zdravotnické potřeby a jiné věci, které dlužník potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě, hotové peníze do částky odpovídající dvojnásobku životního minima, zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu.

Pokud s věcmi, které jsou v soupisu, nesouhlasíte, můžete se vy nebo skutečný vlastník věcí obrátit na exekutora případně na soud a žádat o vyloučení ze soupisu. I zde však je třeba dodržet zákonné lhůty a vaše tvrzení doložit např. paragony, kupní smlouvou apod.

S konkrétním řešením vašeho případu nebo případnými dotazy se můžete obracet na pracovníky poradny v Žatci, kteří vám rádi poskytnou další důležité informace a podpoří vás v řešení.

Rubriku připravuje:
Sociální centrum pro rodinu,z.ú
Mgr. Lenka Mangová Mottlová
Husova 2796, Žatec
Projekt: Žatec bez dluhů

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Právní poradna: Zkrácení doby oddlužení a zastavení exekuce

Advokát radí

Dotaz: **V minulosti jsem si nadělala řadu dluhů, mám spoustu exekucí, ale z důchodu mi nic nestrhávají, protože je tak malý, že to ani nejde. Sousedka mi radí, že bych mohla jít do osobního bankrotu, že to teď má být jednodušší, tak se chci zeptat, co je na tom pravdy?**

Odpověď: Je pravda, že v průběhu roku 2021 by měla nabýt účinnosti novela insolvenčního zákona, která bude oddlužení zkracovat z dnešních pěti na tři roky. Přesněji řečeno už dnes platí tříleté oddlužení pro určité skupiny osob, jako jsou starobní důchodci nebo část invalidních důchodců, případně pro ty, kteří zvládnou zaplatit během tří let alespoň 60 % svých dluhů. Do budoucna by se ale tříleté oddlužení mělo týkat všech. Píšete, že máte důchod, pokud jde o důchod starobní, tak by nová právní úprava neměla pro vás přinést žádné zásadní změny. Pokud by ale šlo například o invalidní důchod I. stupně, pak by pro vás platil běžný režim se základní pětiletou dobou oddlužení. V takovém případě by stálo za to počkat si s oddlužením na novou právní úpravu, která by – pokud vše půjde podle plánu – měla nabýt účinnosti od druhé půlky letošního roku.

Zároveň ale píšete, že v současné době vám není v exekuci z důchodu nic strháváno proto, že je důchod nízký. To by pro Vás mohlo znamenat dvě věci. Předně jde o to, jestli byste byla schopna v případě vstupu do oddlužení zaplatit alespoň základní částku, kterou zákon vyžaduje. V současnosti musíte soudu, který oddlužení povoluje, prokázat, že jste schopna zaplatit náklady na insolvenčního správce a zároveň tutéž částku věřitelům, celkem jde o necelé 2200,- Kč. Jde přitom o částku, která se vám může strhávat nad rámec nezabavitelné částky. K prověření toho, jestli na oddlužení dosáhnete, jestli vůbec lze z vašeho příjmu něco strhávat, dobře poslouží různé internetové kalkulačky oddlužení. Jedna je např. na stránkách ministerstva spravedlnosti insolvence.justice.cz. Pokud Vám peníze stačit nebudou, může se třeba někdo z rodiny zavázat k tomu, že vám každý měsíc bude přispívat.

Je zde ale i další možnost, která by stála za zvážení. Pokud dlužník dlouhodobě nevykazuje příjmy, které lze postihnout exekucí, exekutor vyzkoušel už i jiné způsoby exekuce a není zde naděje, že se situace zlepší a budou zaplaceny třeba jen náklady exekuce, stojí za to podat k exekutorovi návrh na zastavení exekuce. Důvodem by zde bylo právě to, že exekucí nebudou vymoženy ani náklady exekuce a její další vedení tak pouze zbytečně zatěžuje všechny zúčastněné. Pokud by s takovým návrhem souhlasil i oprávněný, exekutor exekuci zastaví, pokud by nesouhlasil, může o zastavení rozhodnout i tak exekuční soud. Rozhodovací praxe soudů je v tomto hodně různorodá, ale za pokus to v obdobných případech určitě stojí, zejména pokud je zřejmé, že se finanční situace dlužníka v blízké době nezlepší a nemá ani šanci dosáhnout na oddlužení.

Článek byl zpracován pro Iuridicum Remedium, z.s. a vznikl za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva práce a sociálních věcí.

Online poradna na www.iure.org

Posilujme hrdost na bohatou historii našeho města

Doba husitská patří k nejvýraznějším epochám českých dějin. Významně se promítla i do dějin celé Evropy.

Od 15. století až dosud se husitství hodnotilo různě, především podle vlastního náboženského či politického názoru a přesvědčení. Někdo husity vyzdvihoval, jiný je viděl jinak, jak to bývá při hodnocení významných událostí a období. Dnes, s odstupem staletí, bychom se měli snažit hodnotit je reálně a věcně, tedy vidět klady a přínosy, ale také kriticky pojmenovat zápory.

Husitství se významně projevilo i v dějinách našeho města. Stalo se součástí jeho bohaté historie. V první polovině 15. století byl Žatec jedním z nejvýznamnějších center husitství. Právě zde se odehrála jedna z významných epizod husitských válek, a to porážka II. křížové výpravy. Došlo k tomu přesně před 600 lety, což je úctyhodné a významné výročí.

Je to téma, které si zaslouží vydání speciální přílohy Žateckého zpravodaje s názvem Husitský zpravodaj. Příloha je dílem pracovníků Regionálního muzea K. A. Polánka v Žatci. Co bychom si měli odnést ze čtení? Hrdost na bohaté dějiny našeho královského města, odhodlání bránit svoje město, spravedlnost, pravdu a že tyto hodnoty stojí za to, aby byly součástí našeho života. S husitstvím se můžeme v Žatci dodnes potkat mj. třeba i díky místopisným názvům ulic a náměstí.

Husitský zpravodaj Vás jistě osloví, takže jej se zájmem pročtete či aspoň prolistujete. Určitě se dozvíte také něco nového. Snad vás přitom ovane dech dějin a společně si uvědomíme hrdost na bohatou a pestrou minulost města, ve kterém žijeme a které máme rádi.

Zdeňka Hamousová, starostka královského města Žatce

Letos slavíme 600 let od porážky křižáků a další zajímavá výročí

Rok 2021 je pro Žatec rokem několika významných výročí. V červnu jsme vzpomenuli 400. výročí smrti žateckého primátora Maxmiliána Hošťálka, popraveného na Staroměstském náměstí v Praze 21. 6. 1621 rukou kata Mydláře. Milovníci piva si letos připomínají 220 let od založení měšťanského pivovaru (1801). Někteří vzpomenou stého výročí odhalení pamětní desky Janovi ze Žatce v r. 1921 na radnici, jiní prohlášení Žatce městskou památkovou rezervací v r. 1961.

A ti, kteří mají v oblibě husitství, si připomenou, že v září uplyne **600 let od neúspěšného dobývání Žatce druhou křížovou výpravou**. Regionální muzeum pro tuto příležitost připravilo výstavu o husitství v severozápadních Čechách, natočilo hraný dokument i muzejní podcast.

Husitům a středověku je věnován i program **Dne evropského dědictví v Žatci v sobotu 18. září od 10.00 do 18.00 hodin**, na který bych vás ráda pozvala. Nahlédnete v něm do tajů husitského válečnictví, prohlédnout si můžete husitské zbraně i zbraně křižáků. Nabízíme ochutnávky dobové kuchyně, poslech dobových písní, či výuku dobových tanců, práci s kůží nebo ražbu mincí. Na své si v dětském koutku přijdou i děti.

Kromě „husitského“ programu v zahradě muzea je možné navštívit i Křížovu vilu a Starou papírnu, kde na vás čekají nově otevřené výstavy o módě „Žiju v první republice“ a araukaritů „Dávné věky na Žatecku a v širším okolí“.

Radmila Holodňáková, ředitelka muzea

Víte, že...

v Žatci již roku 1365 působil známý reformní kazatel Konrád Waldhauser, jehož kázání v děkanském kostele se snažili opakovaně narušit procesími a zvoněním místní minorité z nedalekého kláštera?

Víte, že...

v Žatci získali církevní reformátoři velký vliv ještě před začátkem husitských válek? Někdy v letech 1412 – 1413 zde došlo k upálení provinilého klerika a později k utopení dalšího klerika a k utopení kněze z příkazu městské rady. Snad se tak stalo v souvislosti s odporem proti prodeji odpustků, možná pro nám neznámé morální provinění odsouzených.

Víte, že...

roku 1412 měl ve městě po odchodu z Prahy pobývat sám Jan Hus, který zde dle názoru historika Jaroslava Havrlanta a historičky Anežky Widmanové sepisoval také svůj latinský spis „O církvi“? Husův pobyt má dosvědčovat středověký list probošta lounského kláštera magdalenitek.

Víte, že...

Hus napsal Žateckým list z roku 1410 či 1411, ve kterém je poučuje, jak správně soudit? Rovněž jeden z Husových listů z Kostnice byl adresován Pražanům, Žateckým, Lounským a Plzeňským.

Pamětní kámen na místě předpokládaného upálení Jana Husa v Kostnici.

Víte, že...

radikální místní husité vyplenili roku 1419 žatecký minoritský klášter, který stával dle archeologa Petra Čecha za děkanským kostelem u pozdějšího městského pivovaru? Žatečtí byli roku 1420 i u vyplenění kláštera v Postoloprtech.

Žatec, město Slunce a husitské centrum kraje

Je tomu právě 600 let od dobývání Žatce křižáky. Významnou historickou událost chceme připomenout i touto mimořádnou přílohou Žateckého zpravodaje, která zároveň představuje jak dobové zajímavosti, tak aktuální akce, jimiž se bude výročí ve městě slavit.

Středověký kachel se symboly měst Slunce, Měsíce a Hvězdy.

Roku 1421 si císař Zikmund prosadil na norimberském sněmu křížovou výpravu proti husitům. Žatec, jehož význam byl ve středověku srovnatelný např. s Plzní, byl tehdy **husitským centrem kraje**.

Byl označován jako **město Slunce**, tedy město vyvolené, které mělo být uchráněno očekávané zkázy při konci světa. Severočeský vyvolený husitský trojúhelník tehdy tvořily ještě Louny (město Měsíce) a Slaný (Hvězda). Nebylo tedy divu, že výprava směřovala právě sem.

Křižákům se však město dobýt nepodařilo a ve zmatku ustoupili. Žatečtí husité nechyběli až do konce husitských válek u žádného významného tažení.

Památky na husitskou dobu lze pochopitelně nalézt v Regionálním muzeu K. A. Polánka v Žatci. Vedle originálního husitského klobouku nebo obrovské kamenné koule je ve sbírkách muzea také model husitského vozíku. Vznikl jako učební pomůcka za první republiky a vyrobil jej učitel František Šabata z Chomutova a jeho žáci.

Citát z kroniky Vavřince z Březové o konci žateckého dobývání:

„Ale dříve než král Zikmund pospíšil k jejich vojsku z Uher, kde tehdy byl, stoupal křik a kvílení žen, panen a vdov k uším Pána Ježíše a hněv Boží a spravedlivá pomsta stihla všechno nepřátelské vojsko. Neboť podivným způsobem obrátil všemohoucí Bůh na útěk tak nelidský lid, aniž ho kdo napadl. Neboť dne druhého října se řízením Boží prozřetelnosti vojsku na mnohých místech vzňaly stany; ukázalo se totiž cosi jako modrý sloup nad stany, přenášející se z jednoho stanu na druhý, a kde ten sloup stál, tam oheň pohlcoval stany. A všichni, nechavše své věci, útěkem stěží mohli zachrániti život. A když ten skutek viděli Žatečtí, stíhali je v několika tisících, mnoho set jich pobili, a zajavše mnohé živé, dovedli je do vězení, provolávajíce slávu Bohu s nesmírným díkůčiněním, že rozprášil jejich nepřátele a pronásledovatele své pravdy.“

(Vavřinec z Březové, Husitská kronika, Píseň o vítězství u Domažlic. Praha: Svoboda, 1979, s. 258.)

Jan Žižka a jeho pobyt v Žatci

Nejslavnější husitský vojevůdce Jan Žižka pobýval v Žatci koncem roku 1421, kdy se sem probojoval po ústupu z Vladaře u Žlutic.

Na Žatecko se uchýlil dle kronikáře Bartoška z Drahonic i roku 1424 po boji s plzeňským landfrýdem. Spolu se Žateckými a Lounskými tehdy táhl Jan Žižka proti Pražanům.

Na Špitálském poli před Prahou nakonec obě husitská křídla uzavřela smír. Při následujícím vojenském tažení na Moravu Žižka u Přibyslavi zemřel.

Co si mezi sebou psali křižáci a jejich spojenci

O bitvě u Žatce informují nejen kronikáři, ale i dobová korespondence. Zprávy byly podávány králi Zikmundovi, informace požadoval i on sám.

Mezi sebou si psala německá města. Boje zajímaly zejména Norimberk, který měl v mírových dobách s Čechy výborné obchodní styky. Města vysílala také své vojenské kontingenty.

Dochované listiny a dopisy vydal již historik František Palacký v publikaci *"Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkrieges."* Díky nim známe přesná data některých událostí, dozvídáme se však také o ukrutnostech, ke kterým docházelo. Nebo o tom, že o důvodu, proč křižáci od Žatce odtáhli, nebyl informován ani sám Zikmund.

12. září 1421 psala např. **norimberská rada radě města Ulmu**. V textu najdeme podrobnosti o děsivém osudu obránců Mašťova. Ti se po hrdinném boji vzdali Ludvíkovi III. Ušetřen byl jen velitel a desetina mužů. Zbytek obránců (84) byl ubit a upálen. Kněz a tři další byli nalezeni ještě v hradu, ty hodili z hradeb, ubili a následně upálili. Křižáci měli ostatně za úkol všechny, kteří neumí německy, nebo vypadají jako Češi, ihned zajmout, zabít a upálit, jak se v psaní rovněž dočteme. I obránci Žatce pak často přistupovali k zajatým křižákům stejně.

20. září psala rada **Norimberka do Augsburku o dobytí Žlutic, Mašťova a Kadaně**. Bez bližších podrobností. Zmíněno bylo, že husité utekli i z Chomutova, který nedávno dobyli. Křižáci tehdy leželi táborem mezi Kadaní a Žatcem a měli se k nim připojit Míšňané.

O tom, že se křižáci stáhli od Žatce, víme **z dopisu Norimberka do Strassburku** z **9. října**. Objevuje se zde přesné datum ústupu **2. října.** Zmíněno je i kudy se

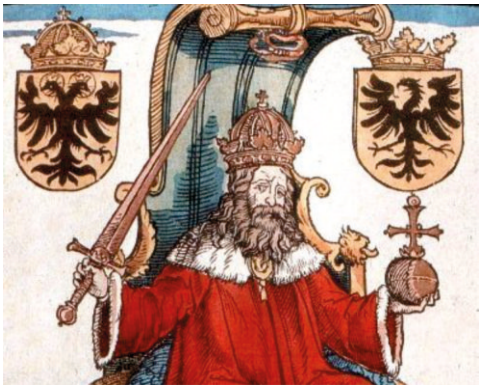

Zikmund Lucemburský v kronice Ulricha von Richtental (1536).

vojska stahovala. Důvod však zmíněn není.

Další zpráva z **17. října putovala z Norimberku do Ulmu.** I zde se píše o ústupu od Žatce. Norimberští však sdělují, že neví nic konkrétního kromě toho, že jsou vojska arcibiskupů z Trevíru a Kolína a jednotky vévody Ludvíka zase doma. A že se Ludvík stavil v Norimberku, kde sdělil, že král Zikmund je na Moravě.

Nejzajímavější je ovšem dopis Zikmunda Lucemburského radě města Cheb z **Brumova z 18. října**, kde se ptá, proč se výprava stáhla od Žatce, když měl v úmyslu se k ní připojit. Neskrývá své roztrpčení z neúspěchu. V dalším **z počátku listopadu 1421** slibuje král **Zikmund neznámému říšskému knížeti,** že i bez ohledu na to, že se vojska od Žatce stáhla, bude pokračovat v tažení proti husitům s pomocí Uhrů, Rakušanů a Slezanů. Druhá křížová výprava pak skončila definitivně u Německého Brodu roku 1422.

Zmiňme ještě psaní **z Norimberka z 22. října hraběti Vilému Míšenskému,** kde se snaží vyvrátit nařčení **Jakoba Grenetela z Norimberka**. Ten byl obviněn, že prodával střelný prach do Žatce. Jmenovaný přísahal, že se takového činu nedopustil.

Víte, že...

křižáci se pokoušeli dobýt Žatec již roku 1420, ale nepodařilo se jim dobýt ani předměstí? A to i přesto, že hlavní vojsko Žatečanů bylo právě v Praze. Roku 1421 pak přitáhla velká křižácká výprava, která se pokoušela město dobýt při šesti velkých útocích.

Víte, že...

velitel křižáků v bitvě u Žatce Ludvík III. Vousatý měl z titulu říšského soudce dozor při vykonání rozsudku nad Janem Husem? Scéna upálení je zachycena na dobové iluminaci.

Víte, že...

Žatečané nechyběli ani u žádné z pozdějších velkých husitských bitev u Ústí nad Labem, Domažlic či u Lipan? Účastnili se také spanilých jízd, historicky „rejz" do ciziny. Často jim velel Jakoubek z Vřesovic. Jen u Lipan byla pouze část Žatečanů. Část zůstala s Jakoubkem, který dobýval hrad Kostomlaty, na kterém měl osobní zájem. Dle pověsti zde také po smrti straší.

Speciální přílohu Husitský zpravodaj připravili:
Texty: Milada Krausová
Grafika: Monika Merdová
Redakce: Tomáš Kassal

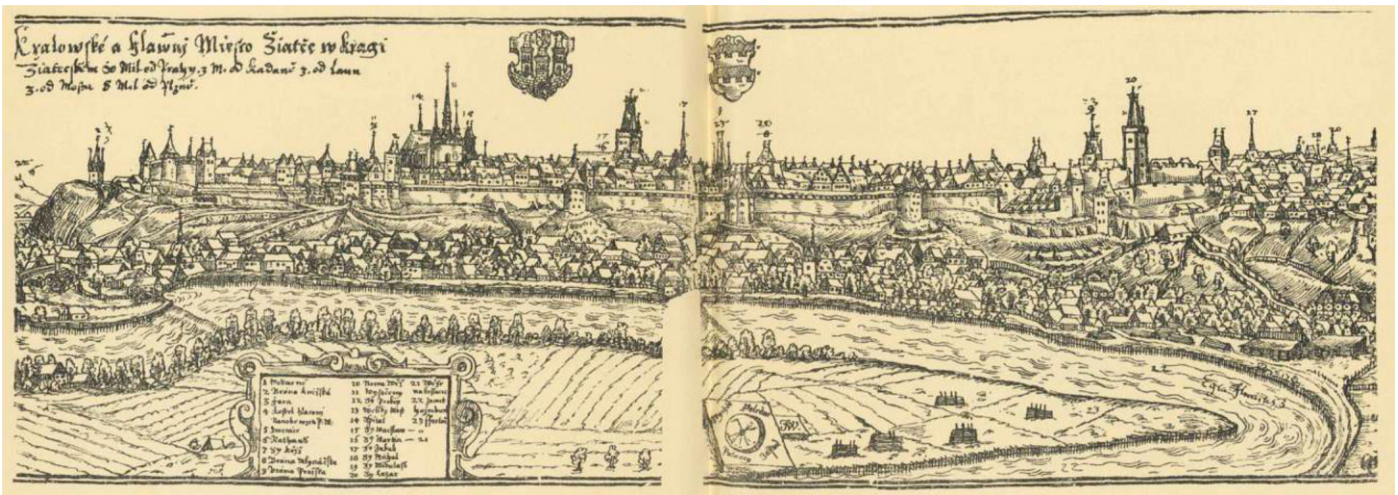

Žatec v sevření hradeb na vedutě Jana Willenberga z počátku 17. století.

Zatímco poraženým velel polozapomenutý Ludvík III. Bavorský,

V souvislosti s výročím bitvy u Žatce bychom letos rádi představili jednoho z jejích polozapomenutých hlavních aktérů. Je jím velitel křižáckého vojska, kterému se dosud dostávalo kupodivu malé pozornosti.

„Nemnoho zmínek o něm je ze strany místních německých historiografů, kteří ostatně viděli husitství tradičně negativně a neměli důvod si ho zvláště připomínat. Zbožný Ludvík III. z bavorského rodu Wittelsbachů (1378 – 1436), řečený také Vousatý či Falcký, je proto i v Německu dnes znám jen odborníkům," vysvětluje v rozhovoru historička Regionálního muzea v Žatci Milada Krausová.

Dobové prameny Ludvíka popisují jako velmi vzdělaného muže.

Kdo tedy byl Ludvík III.?

Byl starším bratrem hornofalckého vévody Johanna z Neumarktu (nebo z Neunburgu vorm Wald), který je v bavorském pohraničí dodnes populární. Johann proslul díky bitvě u Hiltresriedu roku 1433, které se sice osobně nezúčastnil, ale sklidil za ni slávu. Dostal díky ní dokonce přízvisko „Kladivo na husity." Jeho vojáci v ní totiž porazili houfec, který se vydal do Bavor „na spíž" od obležené Plzně. Byl rozprášen a do Čech se s ostudou vrátila jen hrstka včetně obou hejtmanů. V městečku Neunburg vorm Wald si každoročně připomínají tuto událost hrou pod širým nebem s názvem O husitské válce. Johannův starší bratr Ludvík měl ovšem s husity – nejen u Žatce – poněkud méně štěstí.

Na začátku ovšem vše vypadalo velmi nadějně. Roku 1410 převzal Ludvík po svém otci, římském králi a kurfiřtovi Ruprechtovi (známém protivníku našeho Václava IV.), vládu nad částí Falce. Tzv. Kurpfalz se rozkládala na Rýně. Její centrum se nacházelo v dnešním studentském centru Heidelberg. Patřila k ní ale i poněkud vzdálenější část v Horní Falci se sídlem v Amberku.

Jak důležitý byl Ludvík III. pro císaře Zikmunda?

Ludvík neměl ambice jako jeho otec Ruprecht. Neusiloval o trůn římského krále, ale přidal se raději realisticky na stranu Zikmunda Lucemburského. S tím také souvisí jeho úloha v husitských válkách. Nový římský král Zikmund

Šipky na mapce ukazují, jak křižácká vojska postupovala k Žatci.

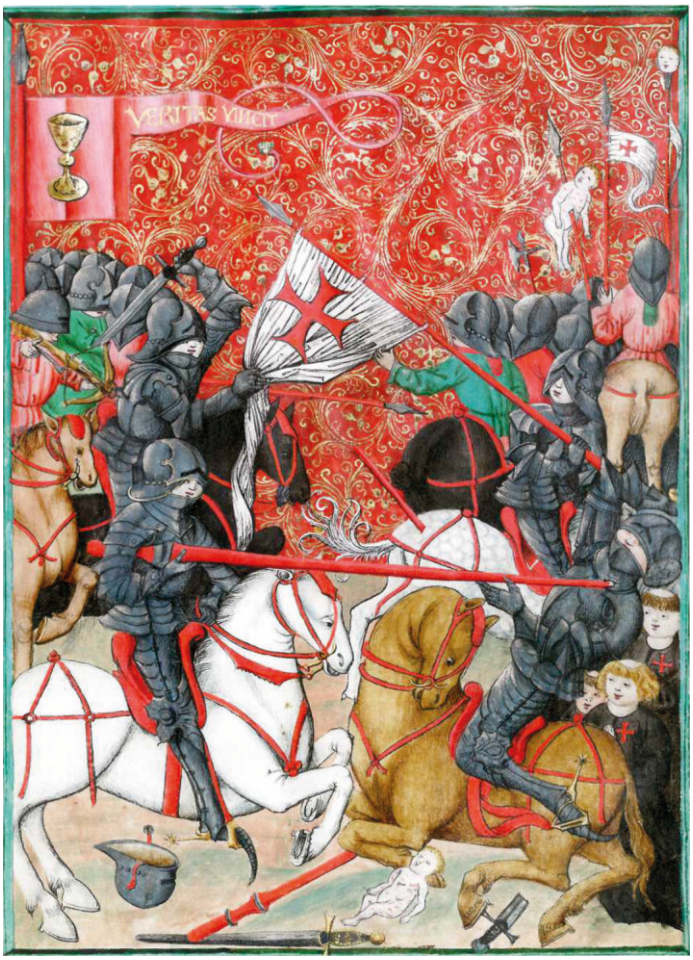

Vyobrazení bitvy mezi husity a křižáky z Jenského kodexu z let 1490-1510

jmenoval Ludvíka říšským vikářem, který ho zastupoval v jeho nepřítomnosti. Ludvík tak sehrál významnou roli při kostnickém koncilu (1414 – 1418). Z titulu říšského soudce byl tím, kdo měl dozor při vykonání rozsudku nad Janem Husem a později i Jeronýmem Pražským. Zachycen je na dvou iluminacích z kroniky koncilu od Ulricha von Richentala. Na jedné je Ludvík zobrazen vedle Jana Husa, který na hranici očekává svůj konec. Na druhé pak vedle zajatého Jeronýma Pražského. Na hlavě má tradiční klobouk kurfiřta, zobrazena je také jeho hornofalcká standarta.

Jak se stal velitelem křižáckého vojska?

Když si roku 1421 vynutil Zikmund na norimberském říšském sněmu křížovou výpravu proti husitům, dostal Ludvík III. vrchní velení. To se nakonec ukázalo jako problém, protože chyběla královská autorita. Výpravě požehnal kardinál Branda Castiglione.

Kudy táhli křižáci na Žatec?

Křižáci překročili hranici českého království v srpnu 1421. Hlavní voj pod vedením Ludvíka III. přešel u Kynžvartu a Žlutic směrem na Mašťov. Druhá část vojska pod vedením arcibiskupů a kurfiřtů z Kolína a Trevíru táhla podél Ohře. Obě vojska se spojila u města Kadaň, které bylo rychle dobyto. Další na řadě byl Chomutov, odkud uprchla posádka pražských husitů. Vojsko křižáků stále sílilo, protože se k němu připojili ještě Míšňané, Sasové a Braniboři. Jednotu vedení to, jak bylo u křižáků zvykem, ovšem spíše oslabilo.

o vítězných obráncích ani jejich veliteli prameny nehovoří

Husitské vojsko na vyobrazení Göttingenského rukopisu z doby okolo roku 1460.

Žatec, jehož význam byl ve středověku srovnatelný například s Plzní, byl ovšem pevně opevněn. Navíc byl plný uprchlíků z venkova, což zvětšovalo jeho možnost obrany. Na druhé straně byly ovšem potřeba také větší zásoby. Křižáci ovšem přitáhli po žních a úrodu se místním podařilo včas sklidit.

Jaká byla obrana Žatce?

Odhaduje se, že město mělo k dispozici kolem 6 000 bojovníků, z toho 400 jezdců. Chráněno bylo trojitým kruhem hradeb, předměstí mělo patrně ještě dřevěné opevnění a příkop. Křižáci v počtu dvacet až třicet tisíc mužů se objevili před hradbami kolem 10. září. Dobové prameny hovoří o šesti pokusech město dobýt. Zkoušeli to právě hlavně přes předměstí, patrně dnešní Pražské.

Obě strany měly ovšem také dělostřelectvo. Objevují se zprávy o „velké pušce“ v křižáckém táboře. Krutost vládla na obou stranách. Zajatci měli být ihned zabiti, často byli upalováni. 12. 9. 1421 psala ostatně norimberská rada radě městě Ulmu o tom, že křižáci mají za úkol všechny, kteří neumí německy, nebo vypadají jako Češi, ihned zajmout, zabít a upálit.

Co se dělo v okolí města?

Neúspěch vedl ke sporům v křižáckém táboře, kde se sešla řada šlechticů i bojovných duchovních, z nichž každý chtěl o něčem rozhodovat. Okolní krajina byla brzy vyjedena a vypálena. Udává se, že Ludvík chtěl město za každou cenu dobýt. Doložen je i pokus město zapálit, a to velmi neobvyklým způsobem - údajně za pomoci ptactva.

Kdo velel obraně Žatce?

To dnes nedokážeme zodpovědět, protože se k tomu nedochovaly žádné historické materiály.

Jak to bylo s koncem obléhání města křižáky? Kdy a proč od Žatce odtáhli?

Husité se vydali na pomoc obleženému Žatci, ale dávali si na čas. Přesto se rozšířila zpráva, že Žižka už se blíží. V táboře vypukla panika a velký požár. Dodnes nevíme, zda požár v táboře vznikl díky špatné disciplíně křižáků, či zda se jednalo o úmysl. Český kronikář Vavřinec z Březové píše o tajemném modrém sloupu, který se náhle objevil v táboře křižáků. Od něj chytily stany. Když to obléhaní viděli z hradeb, vyrazili.

Jistě víme jen, že se obléhatelé stáhli začátkem října. Německé prameny dávají vinu deštivému počasí a špatné disciplíně. Hlavní autorita, král Zikmund se navíc k vojsku přidal pozdě, až počátkem roku 1422. Žižka porazil druhou křížovou výpravu u Německého Brodu. V Žatci ho přivítali koncem roku 1421. Připomeňme ještě, že Zikmund Lucemburský navštívil Žatec osobně 10. srpna 1437, ale to už je jiná kapitola.

A co velitel neúspěšného tažení Ludvík III.?

Jeho neúspěch u Žatce jako by předznamenal jeho další životní prohry. U Zikmunda si pochopitelně příliš nepolepšil. Roku 1426 zemřel jeho nejstarší milovaný syn a následník Ruprecht, kterého měl se svou první manželkou, anglickou princeznou Blankou. Podnikl proto pouť do Svaté země, která mu však přinesla jen zhoršení jeho zdravotního stavu. Kolem roku 1430 byl již skoro slepý. Svou moc předal svým rádcům a svému bratrovi Otovi. Velký vliv získala v roce 1435 také jeho druhá žena Mechthilda Savojská. Roku 1436 zemřel Ludvík v Heidelberku.

Ludvík III. Falcký na zobrazení v kostele v Neustadt an der Weinstrasse.

Víte, že...

ve sbírkách dnešního Regionálního muzea K. A. Polánka v Žatci najdeme jediný obraz Jana Žižky? Přesněji řečeno rámovanou reprodukci díla A. Brunnera. Antonín Brunner (1881 – 1958) byl malíř, grafik a restaurátor. Studoval v Paříži a v letech 1901 - 1903 na Uměleckoprůmyslové škole ve své rodné Praze. Vytvářel figurální obrazy, portréty žijících i historických osobností (kromě Žižky např. i Napoleona) a krajiny.

Víte, že,,,

v Žatci pobýval po skončení husitských válek Zikmund Lucemburský? V Žatci se účastnil sněmu, na kterém byl zvolen krajským hejtmanem někdejší husitský hejtman Jakoubek z Vřesovic. Zikmund zde vydal staročesky psanou listinu. Byla datována v sobotu v den sv. Vavřince tj. 10. srpna 1437 .V úvodu konstatoval, že po letech válek (husitských) je jeho povinností obracet obyvatele na svornost a jednotu. Proto měl být sjednán landfríd, tj. zemský mír, který měli účastníci sněmu potvrdit přivěšením pečetí.

Víte, že...

dozvukem husitských válek byly bitvy u Želenice (také u Želenic) u Bíliny, kterou od roku 2013 připomíná pamětní kámen? K bitvě došlo 23. září 1438. Žatečtí a Lounští zde stáli proti svému někdejšímu hejtmanovi Jakoubkovi z Vřesovic. Po Zikmundově smrti začal spor o to, kdo bude českým králem. Jakoubek podporoval Albrechta Rakouského, Žatec a Louny byly pro polskou kandidaturu. V bitvě vyhrál Jakoubek. Mezi zajatci odvlečenými do Saska a propuštěnými za tučné výkupné byl také žatecký purkmistr Lukáš.

Víte, že...

spojenectví Žatce, Loun a Slaného bylo potvrzeno ještě roku 1440? V listině je dohodnut společný postup všech tří tradičních husitských měst například při jednání s budoucím králem či výměna informací o společných záležitostech.

Husitská bašta: Památka na husity, kteří ji nezažili

Tzv. husitská bašta v Žatci, která je dnes sídlem recesistického muzea Homolupulů, zřejmě nikdy živého husitu neviděla. Byla součástí středověkého opevnění v západní části historického jádra.

Vznikla patrně před rokem 1463. Na vyobrazení města z počátku 17. století od Willenberga najdeme na západní straně opevnění kromě ní ještě další dvě. Ty se ovšem nedochovaly. Od roku 1836 do počátku 20. století sloužila bašta jako obytný dům. Dnešní podoba je mírně změněna, protože se roku 1946 téměř zřítila. V dubnu 1972 spadla znovu část hradeb mezi Kněžskou branou a baštou v délce téměř třiceti metrů. Zrekonstruována byla ona i část hradeb.

Původně byla součástí parkánové hradby, ze které výrazně vystupovala. Zděnou část tvořila čtyři podlaží. Její nestabilita pramenila z toho, že byla kvůli prudkosti svahu postavena na uměle navršené zemině zpevněné dřevěnou konstrukcí. Zachycena je i na řadě obrazů, např. na akvarelu Wilhelma Fischera (1894 – 1979). Zajímavý je i pohled na dnes již neexistující domky starého Podměstí v jejím okolí.

Husitská bašta třikrát jinak. Zleva na obraze W. Fischera, pak po zřícení v roce 1972, nakonec její současná podoba.

Husitství ve sbírkách městského muzea

V pozdějších staletích se setkáváme spíše s negativním obrazem husitských válek. Zejména místní Němci viděli toto historické období velmi kriticky. Snad i proto máme relativně málo památek či historických pověstí v porovnání např. s bitvou u Domažlic roku 1431.

Po vzniku Československa roku 1918 se i na Žatecku začala rozvíjet husitská tradice a objevovat **četnější připomínky a oslavy křižáckého debaklu.** Souviselo to s nárůstem počtu českého obyvatelstva v regionu i novým obrazem husitských válek za první republiky obecně. **Svoji podobu husitské tradice si ostatně vytvářela a vytváří každá doba,** ať už jde o jeho chválu a idealizaci, či kritiku a odsouzení. Často byli husité použiti a zneužiti pro potřebu politiky. V moderní době si své řekla i **komerce** těžící z popularity tohoto historického období.

Ve sbírkách Regionálního muzea K. A. Polánka v Žatci najdeme různé připomínky husitství i pozdější husitské tradice. Nejznámější je slavný **husitský klobouk**, který ztratil některý z husitů snad při výpadu z města či při pronásledování prchajících křižáků. Ten je vystaven v historické expozici.

Vlastenecká báseň ze sborníku Krajem Lučanů z roku 1935

Pavel Viklan
Žateckým

U Zikmunda nohou sténá
Praha k smrti pokořená
Kostnice pak dosud pálí
- Zůstat doma? Ze Žatecka.
Na Vítkově krev svou dali.

Láska v štěstí těžká není,
tíž je, rád mít pokoření,
Žatečtí vždy věrně stáli.
A tak na důkaz své lásky,
na náměstí krev svou dali.

Pak jim jazyk vytrhali,
i ta Ohře mlčet měla.
Marné vzteky. Mrtví vstali,
na Žatecku tuhnou svaly,
aby pro vlast pracovaly.

Křižáci před Žatcem. Severozápad Čech na začátku husitských válek

Husitské války patří k nejvíce změnami oplývajícím obdobím českých dějin, zároveň jsou ale také dobou plnou vášnivých rozporů, rezonujících do diskusí dnešní doby. Chystaná výstava v žateckém muzeu se pokusí nahlédnout do zákulisí velkých událostí v úzce vymezeném regionu severozápadních Čech v počátcích husitské revoluce, s důrazem na přelomový rok 1421.

Rekonstrukce hradu Kalich Jana Žižky.

Do roku 1421 byly severozápadní Čechy převážně katolické. Louny a Slaný, dříve důležité opory husitství, v r. 1420 krátkodobě ovládl král Zikmund, a na straně reformační tak zůstal pevně stát pouze Žatec. Reformační české kruhy si nebezpečí, plynoucí z obrovského vojenského potenciálu regionu, plně uvědomovaly, tak již v r. 1421 do severozápadních Čech zamířilo několik výprav. V březnu výprava Táborů a Pražanů po dvoudenním obléhání dobyla a téměř kompletně vyvraždila město Chomutov, včetně žen a dětí. Cílem brutálního masakru bylo ukázat sílu husitů a naznačit ostatním, jak mohou dopadnout. Není divu, že ihned poté se na stranu reformace přidaly nejen blízká Kadaň, ale i Louny a Slaný. K nim se pak zakrátko připojil i Mělník a dokonce i arcibiskup Konrád z Vechty, který držel Roudnici nad Labem.

V květnu roku 1421 do severozápadních Čech znovu zamířili Táboři a jejich cílem se stalo bohaté a lidnaté město Litoměřice. Ještě než je oblehl, postavil si Jan Žižka nedaleko od nich hrad Kalich, který se pak stal hlavním sídlem nejen jeho, ale i jeho bratra a sestry. Kalich je také krásnou ukázkou vyspělé husitské fortifikační architektury, od níž již vede přímá cesta k bastionovým pevnostem. Obležení Litoměřic však pro Tábory dopadlo neslavně. Měšťané, než by se před nimi pokořili, raději spěchali do náruče Pražanů, kterým se dobrovolně poddali. Žižka pak musel neslavně odtáhnout, v regionu ale zůstal pevnou oporou jeho hrad Kalich.

Ještě mnohem horší důsledky pro husity měla výprava Pražanů z července a začátku srpna 1421. Vedl ji fanatický kazatel Jan Želivský. Zprvu výprava slavila úspěchy, padl doksanský klášter, vzdaly se teplické panny, shořel i osecký klášter. Když se však Pražané pokusili získat hrad a město Bílinu, získali je za cenu obrovských ztrát. Po doplnění stavu vojska se vypravili proti Mostu, který byl tehdy obsazen vojsky míšeňského markrabího Fridricha, jenž vlastnil v okolí rozsáhlé majetky (mj. hrad Rýzmburk) a síť klientů. Obleženému Mostu však přispěchala na pomoc výprava Míšeňských a katolické šlechty z regionu, která odrazila útok husitů. V jejich táboře pak propukla panika a přes noc většina Pražanů prchla. Jenom zvěst o přicházejícím Žižkovi zabránila dalším operacím katolického vojska.

To už ale v Evropě znovu chrastili zbraněmi nejenom porýnští kurfiřti (arcibiskupové kolínští, trevírští a mohučský a rýnský falckrabí), ale i papež a Zikmund. Do Čech se chystala vpadnout druhá křížová výprava a to s neobyčejnou silou a krutostí, která směle předčila chomutovský masakr. Příkaz zněl: zabíjejte úplně všechny krom nemluvňat. Podle toho to pak i vypadalo, za křižáky zůstávala spálená země, dobyty byly Žlutice, Mašťov i Kadaň. U dalšího cíle se však křižákům přestalo dařit, Žatec dlouho vzdoroval, uštědřil útočníkům mnoho porážek a nakonec se i ubránil. Křižáci z Čech neslavně odtáhli i napodruhé. A v průběhu mnoha let se to pak opakovalo ještě několikrát. Hrdinná obrana Žateckých však husitům zajistila dosavadní zisky na českém severozápadě a přispěla k dalšímu šíření reformačních ideálů.

Ideály husitské reformace však zůstaly živé i po Lipanech a nábožensky rozpolcenou společnost ještě více rozdělily nové konfese 16. století. Do 17. století Čechy vstupovaly jako země s většinou obyvatelstva nekatolického vyznání. Nutnost koexistence různých církví a konfesí vedla k složitému hledání společné řeči, soužití a míru. Vlna násilné rekatolizace léta snah po náboženské toleranci rázně ukončila a útočné a k jiným vírám nesnášenlivé katolictví na dlouhou dobu opanovalo Čechy.

Tyto velké události budou tvořit časovou osu výstavy, návštěvník se však bude moci seznámit i s každodenním životem tehdejších obyvatel regionu, ale i se soudobým vojenstvím v podobě nejrůznějších archeologických nálezů a muzejních exponátů. K vidění budou nejenom předměty spjaté se Žatcem, ale i nálezy z jiných měst a hradů regionu.

Milan Sýkora

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ V ŽATCI

600 LET BITVY U ŽATCE
A PORÁŽKY DRUHÉ KŘÍŽOVÉ VÝPRAVY PROTI HUSITŮM

HLAVNÍ PROGRAM

10:00 - SUBULCUS hudba
10:30 - HONESTA šermíři
11:00 - KANCIONETA výuka tance pro děti
11:30 - ELTHIN hudba
14:30 - KANCIONETA výuka tance
15:00 - CANDENTIS SCAENA kejklíř
15:15 - HONESTA dobývání vozové hradby
15:45 - ELTHIN hudba
16:15 - KANCIONETA výuka tance
16:45 - HONESTA dobývání vozové hradby
17:15 - CANDENTIS SCAENA kejklíř
17:30 - SUBULCUS hudba

LIVING HISTORY

HONESTA: husitský tábor
MODUA: husitské válečnictví
KANCIONETA: škola dobového tance
MERLET: dílničky ražby mincí a práce s kůží, středověká kuchyně, předení na kolovrátku...

18. ZÁŘÍ 2021
10:00-18:00

14:00 VERNISÁŽ VÝSTAVY
"Husité v severozápadních Čechách a druhá křížová výprava u Žatce 1421"

MUZEJNÍ ZAHRADA
HUSOVA 678
ŽATEC

DĚTSKÝ KOUTEK
Hospodářská zvířátka, dětské hry středověku, chůdy, stavění kostek...

STÁNKY
Občerstvení, medovina, farmářské sýry, dřevěné hračky...

15:00 - 18:00 (PRŮBĚŽNĚ) PROMÍTÁNÍ NOVÉHO FILMU
"Porážka druhé křížové výpravy proti husitům u Žatce v r. 1421"

STARÁ PAPÍRNA VÝSTAVA
13:00-17:00, VOL. ČECHŮ 733
araukarity a kresby
"Dávné věky na Žatecku"

KŘÍŽOVA VILA VÝSTAVA
13:00-17:00, ZEYEROVA 344
o módě 20. a 30. let
"Žiju v první republice"

REGIONÁLNÍ MUZEUM K. A. POLÁNKA V ŽATCI
Žatec
Elthin
Merlet
MODUA
WWW.MUZEUMZATEC.CZ
REGIONALNI.MUZEUM.ZATEC

Inzerce

● **Drůbež Červený Hrádek** prodává slepičky typu Tetra hnědá, Dominant všechny barvy, Green Shell - typu Araukana a Dark Shell - typu Maranska – 16 - 20 týdnů, 185 - 229,- Kč/ks. Žatec– u vlak. nádraží západ – 20. 9. 2021 - v 14.30 hod. Info: Po - Pá 9.00 - 16.00 hod., tel. 601 576 270,728 605 840 **www.drubezcervenyhradek.cz**

Vzpomínka

● Dne 9. září tohoto roku uplyne již 15 let od úmrtí dobrého přátelského člověka a starostlivého otce pana RUDOLFA FORMANA. Kdo jste jej znali, prosíme, vzpomeňte s námi. Manželka Anna s dcerami a dosud žijící spolužáci ze studia v Ml. Boleslavi.

Aktuální informace ze Žatce sledujte na
www.mesto-zatec.cz
facebook: Žatecký zpravodaj - město Žatec

Rozloučení

Zesnulí 30.7. - 19.8.:

Irena Veselá	75	Jiří Hasil	89
Václav Fivebr	94	Nina Valoušková	88
Václav Poustka	66	Marie Žofková	73
Hana Distlová	80	Jaroslava Štysová	83
Cecilia Gazdíková	87	Luděk Šlechta	90
Růžena Krausová	88	Miroslav Rau	95
Margita Podzimková	90	Vojtěch Farkas	79
Petr Chrastina	70	Milan Maulis	75
		Etela Černá	76

NATANKUJTE ZADARMO
s Českým rozhlasem Sever
Po celé září vyhrávejte v našem vysílání poukázky na pohonné hmoty v hodnotě 1 000 Kč!
SOUTĚŽ
Sever Český rozhlas | EuroOil | 88.8 FM | 103.1 FM | R-SEVER

MĚSTSKÉ DIVADLO

22. 9. **Dobrý proti Severáku,** činohra, 19:00
26. 9. **Velká dobrodružství malého brouka,** pohádka pro děti, 15:00
27. 9. **Matt Long Trio,** koncert, 19:00
1. 10. **Tohle není Maryša,** činohra, 19:00

VÝSTAVY

Věž radnice (nám. Svobody)

do 31. 12. **Žatec v proměnách času**, výstava, prohlídky v 10, 13 a 15 hodin nebo dle domluvy, vstupenky v infocentru

Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci (Husova ul.)

do 30. 12. **Sirupy, mošty, víno,** z historie podniku Fruta

Křížova vila (Zeyeorva ul.)

9. 9. **Žiju v první republice,** výstava o módě

Stará papírna (Vol. Čechů)

16. 9. **Dávné věky na Žatecku a v širším okolí,** výstava o pravěku, do 11. 12. 2021

Chmelařské muzeum (nám. Prokopa Velkého)

Otevřeno Út – Ne 10:00 – 17:00

Chrám chmele a piva (nám. Prokopa Velkého)

Otevřeno Po – Ne 10:00 – 17:00

Retro Computer (Hošťálkovo náměstí)

Stálá výstava počítačů 70. a 80. let, U Zlatého beránka, Út – Pá 11:00 – 14:00, So – Ne 11:00 – 17:30

Jedová chýše (Hošťálkovo náměstí)

Sklepy pod restaurací U Zlatého beránka, So 11:00 – 17:30

Muzeum pivovarnictví Žatecka (Žižkovo náměstí)

Otevřeno St – Ne 12:00 – 17:00

Letecké muzeum Korea – Merkur (Bezděkov)

4. 9. **Den otevřených dveří** 9:00 – 16:00 nebo dle domluvy

OSTATNÍ

2. 9. **Mikrobiom – všechny nemoci začínají ve střevech,** Beseda pro veřejnost, Nemocnice Žatec, 13:00
11. 9. **Putování 2021 aneb Bitva křižáků s husity,** Hošťálkovo nám., 14:00
18. 9. **Den otevřených památek v Žatci (EHD),** 10:00
22. 9. **Noc literatury,** 17:30 – 19:30
28. 9. **Žatec svatováclavský,** nám. Svobody, 10:00

DIGITÁLNÍ KINO

14. 9.	**JEDINĚ TEREZA**	17:30
14. 9.	**ZHOUBNÉ ZLO**	20:00
15. 9.	**AFTER: TAJEMSTVÍ**	17:30
15. 9.	**CHCI TĚ, JESTLI TO DOKÁŽEŠ**	20:00
16. 9.	**SHANG-CHI A LEGENDA O DESETI PRSTECH**	17:30
16. 9.	**CESTA DOMŮ**	20:00
17. 9.	**AINBO: HRDINKA PRALESA**	17:30
17. 9.	**SMOLNÝ PICH ANEB PITOMÝ PORNO**	20:00
18. 9.	**MUŽ SE ZAJEČÍMA UŠIMA**	17:30
18. 9.	**CANDYMAN**	20:00
19. 9.	**MIMI ŠÉF: RODINNÝ PODNIK**	15:00
19. 9.	**ATLAS PTÁKŮ**	17:30
19. 9.	**REMINISCENCE**	20:00
21. 9.	**SPÍCÍ MĚSTO**	17:30
21. 9.	**TEMNÝ DŮM**	20:00
23. 9.	**FREE GUY**	17:30
23. 9.	**RESPECT**	20:00
24. 9.	**DRAČÍ ZEMĚ**	17:30
24. 9.	**PRVOK, ŠAMPÓN, TEČKA A KAREL**	20:00
25. 9.	**MARCO**	17:30
25. 9.	**VEJDI DO PRÁZDNA**	20:00
26. 9.	**JAN WERICH: KDYŽ UŽ ČLOVĚK JEDNOU JE**	20:00
28. 9.	**EXPEDICE: DŽUNGLE**	17:30
28. 9.	**MARŤANSKÉ LODĚ**	20:00
29. 9.	**CROODSOVI: NOVÝ VĚK**	17:30
29. 9.	**ZBOŽŇOVANÝ**	20:00
30. 9.	**TICHÝ SPOLEČNÍK**	17:30
30. 9.	**ZELENÝ RYTÍŘ**	20:00

Září 2021

Žatecká Dočesná jinak

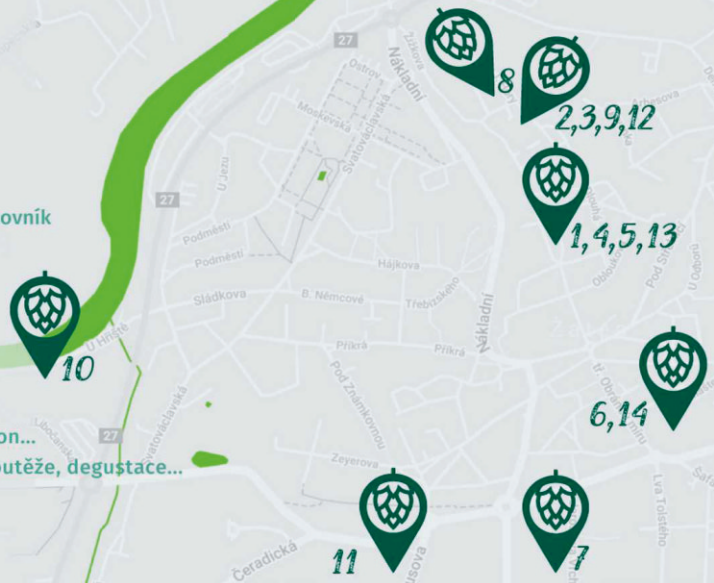

1/ Letní večery u Piana od Elišky

náměstí Svobody čp. 43

kontakt Martin Gardavský, tel. 775 444 053, pianoodelisky@gmail.com

každou středu a sobotu (do 15.9.)

- 18:30 - 21:00

2/ Žatec pro Moravu

Hošťálkovo náměstí

kontakt Martin Štross, 777 240 915, fotospoust@email.cz

03.09.2021

- 17:30 - 22:00

3/ Dočesná jinak na Hošťálu

Hošťálkovo náměstí čp. 136

kontakt Ota Blail, budikspolek@gmail.com

04.09.2021

- od 15:00 - Saiwala, od 17:00 - Brass Band Rakovník

4/ Dočesná jinak

náměstí Svobody

kontakt Milan Hořejší, 724 058 457, majkl-production@centrum.cz

04.09.2021

- 11:00 - 13:30 - Dětská dočesná
- 14:00 - 23:30
- zahrají Verona, D. Hůlka a B. Matuš, Poseidon...
- show Street Hard Workers, ohnivá show, soutěže, degustace...

5/ Žatecké dvorky ★

10 zákoutí v centru města

kontakt Monika Merdová, 728 737 667, adalprojekt@gmail.com

04.09.2021

- 13:00 - 18:00
- výstavy, řemeslný jarmark, dílničky, soutěže...

6/ Léto v Klášterní zahradě

třída Obránců míru čp. 299

kontakt Chrám Chmele a Piva, tel. 725 111 730, info@chchp.cz

04.09.2021

- 14:00 - 14:30 - pochod mažoretek za doprovodu Žatečanky na náměstí Prokopa Velkého
- 15:30 - 16:30 - vystoupení Žatečanky v Klášterní zahradě

7/ Festival Dočesná ★

Letní kino, Vrchlického

kontakt Martin "Víťa" Veselý, futro@seznam.cz

04.09.2021

- 14:00 - 23:00
- zahrají Wohnout, Yo Yo Band, Brutus, Pumpa, Doga, Zeppelinians

8/ Zakončení prázdnin v Žateckém pivovaru

areál Žateckého pivovaru, Žižkovo náměstí čp. 81

kontakt Eva Filípková, 774 461 396, filipkova@zateckypivovar.cz

04.09.2021

- 14:00 - 23:00
- zahrají Hi Jack, Hlahol, OGEE, Jahtec Jammin' Job , Najust...
- od 14: 30 **Memoriál Lojzy Lupulína**

9/ Hošťálkohraní ★

Hošťálkovo náměstí čp. 136

kontakt Ota Blail, budikspolek@gmail.com

05.09.2021

- 14.30 - dílničky, loutková pohádka, live dětská muzika
- 19:00 - Džangobells

10/ Sophie Rock ★

RC Chaloupka, Hálkova čp. 1635

kontakt Jáchym Pešek

11.09.2021

- od 18:00
- zahrají Sophie Chair, Chulimanga, Boners, Najust a Hot Pants

11/ Dny evropského dědictví ★

600 let bitvy u Žatce

Muzejní zahrada, Husova 678

kontakt Jitka Krouzová, dokum@muzeumzatec.cz

18.09.2021

- 10:00 - 18:00
- šermíři, hudba, tanec, dílničky, living history...

12/ Pestrofest

Hošťálkovo náměstí čp. 136

kontakt Ota Blail, budikspolek@gmail.com

18.09.2021

- od 16:00
- zahrají Swing party band, Tabasker, ExT Band, Mordors Gang

13/ Noc literatury ★

centrum města

kontakt Radka Filková, filkova@mekzatec.cz

22.09.2021

- 17:30 - 22:00

14/ Den českého piva

třída Obránců míru čp. 299

kontakt Chrám Chmele a Piva, tel. 725 111 730, info@chchp.cz

25.09.2021

- 14:00 - 18:00
- zahrají OGEE a Miňďa Band

★ Akce města Žatce nebo její příspěvkové organizace nepodpořená z projektu Žatecká Dočesná jinak.

www.infozatec.cz +420 415 736 156 Infocentrum Žatec @mestozatec #docesnajinak

Žatec

Ohlédnutí za uplynulým rokem v Mateřské škole speciální

Prázdniny skončily. Dovolte, abychom shrnuli, co se v Mateřské škole Speciální událo během posledního roku.

Měsíc září je ve znamení poznávání, budování důvěry a vzájemného respektu. Děti si zvykají na odloučení od rodičů, sžívají se s novými kamarády, novým prostředím. Také si společně tvoříme pravidla a stanovujeme hranice, aby se nám dobře spolupracovalo.

V říjnu jsme zahájili sérii relaxačních jízd na koni, které mají děti rády, a zamkli ve školce zahrádku, aby přes zimu mohla odpočívat. V listopadu jsme opět jezdili na koních a byli jsme nakrmit vodní ptáky u řeky.

V prosinci přišli do školky Mikuláš, anděl a čert. Děti jim zazpívaly koledy a oni je odměnili za dobré chování sladkostmi, ovocem a kouskem uhlí. Na Vánoční slavnosti jsme si s dětmi připomněli zvyky a tradice, zazpívali si koledy a děti si rozbalily dárky. Na Tři krále – o krok dále, říká lidová pranostika. My jsme s dětmi, na svátek Tří králů, vystoupili v Domově pro seniory v Žatci.

V březnu děti nemohly mateřskou školu navštěvovat kvůli pandemii Covid 19. Během této doby jsme rodičům nabízeli činnosti, které dělali s dětmi doma prostřednictvím internetových stránek školy. V dubnu děti prožily Čarodějnický rej. Květen je u nás ve školce věnován dopravě, proto jsme ani letos nevynechali návštěvu dopravního hřiště v Žatci.

Na Den dětí jsme navštívili Zoologickou zahradu v Ústí nad Labem. Také jsme jeli do Mostu do Jungle Arény.

V červenci měly děti možnost přespat ve školce, největší akcí však byla škola v přírodě. Tentokrát děti vycestovaly prostřednictvím železniční dopravy a strávily krásné tři dny v Plasech .

Minulý školní rok byl jiný. Kvůli epidemiologickým opatřením jsme nemohli uskutečnit všechny akce, které obvykle pořádáme nebo navštěvujeme.

Pevně věříme, že začínající školní rok bude bez omezení a my se opět vrhneme do práce. **(mšs)**

Poděkování

Dne 10.7.2021 se zúčastnilo přibližně 80 osob 4. ročníku Setkání rodáků a přátel obce Záhoří. K poslechu hráli Karel Kahovec se skupinou George & Beatovens a skupina Aquarius. Děkujeme městu Žatec za podpoření této akce finančním příspěvkem v rámci akce Dočesná jinak! **(biz)**

Sport

Nábor mladých boxerů. Všechny zájemce o box přivítají trenéři v boxovně v Mládežnické ulici. První trénink je 6. září v 17:00, další jsou každou středu a čtvrtek od 17.00. **(žz)**

Nábor florbalistů. FbC Jazzmani Žatec zahajuje od 2. září tréninky v nové sezóny i nábor hráčů, které hledá pro družstva přípravek, elévů, mladších a starších žáků. Přípravka a elévové trénují v úterý a čtvrtek od 17 hodin v tělocvičně ZŠ Jižní, žáci mají tréninky nad bazénem OA Žatec. **(red)**

Kuželkáři znají los. Sezóna žateckým kuželkářům začne již 10. září. A tým Lokomotivy začíná na domácí kuželně proti Sokolu Spořice. O týden později zajíždí do Teplic. **(jj)**

Žatecká teplárenská, a.s.
Žatec čp. 3149, 438 01 Žatec
tel. 412 375 402, e-mail ztas@ztas.cz
http://www.ztas.cz/

Přijme zaměstnance/zaměstnankyně na pozice

technik energetických zařízení (topič)

Náplň práce:
- Obsluha kotlů a pomocných zařízení - řízení a kontrola, celková zodpovědnost za provoz
- Organizování provozu kotle a horkovodní soustavy, aby docházelo k efektivnímu provozu
- Práce v provozu – preventivní kontrola, spolupráce na odstraňování závad a poruch
- Provádění obsluhy odstrukování, odpopelnění

Požadujeme:
- Dokončené SOU/SŠ technického zaměření nebo odpovídající praxi.
- Orientace v energetických zařízeních výhodou.
- Topičský průkaz výhodou, není však podmínkou, zajistíme zaškolení.
- Samostatnost a technické myšlení.
- Ochota pracovat ve směnném provozu (2 směnný nepřetržitý).
- Dobrý zdravotní stav.

Nabízíme:
- Odpovídající ohodnocení a motivační systém odměn.
- Po cca 1/2 roce absolvování zkoušky a získání topičského průkazu.
- Po dalším období cca 1 – 1,5 roce možnost získání dalšího topičského průkazu.
- Zaškolení na řidičský průkaz C a zaškolení na obsluhu kolových nakladačů.
- Proškolení na obsluhu tlakových nádob a obsluhu plynových zařízení.
- Proškolení jeřáb a vazačský průkaz.
- Kariérní růst podle dosažených dovedností (proškolení).
- Příspěvek na stravování.
- Dobrý pracovní kolektiv.
- Pracoviště Žatec.
- Nástup dle dohody.

Po zaškolení:
- 5 týdnů dovolené.
- Penzijní připojištění.
- Příspěvek na dovolenou.

Zájemci / zájemkyně doručí motivační dopis a životopis v českém jazyce na adresu uvedenou výše nebo elektronicky na e-mail. Bližší informace podá personální oddělení, tel. 412 375 400 nebo vedoucí výroby, tel. 412 375 414.

Žatecký zpravodaj je měsíčník města Žatec, periodický tisk územního samosprávného celku. Adresa redakce: Městský úřad Žatec, Žatecký zpravodaj, náměstí Svobody 1, 438 24 Žatec. **Tisk:** TISKÁRNA K & B, s.r.o. Most. Tiskovina je evidována Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 172 12. **Kontaktní údaje:** zpravodaj@mesto-zatec.cz, tel. 415 736 156. **Redaktor:** Tomáš Kassal. **Příjem inzerce:** kancelář infocentra MěÚ, nám. Svobody 149, 438 24 Žatec. Redakce si vyhrazuje právo dodávané texty upravovat a krátit.